

Chapter X

GURBILĀS PĀTSHĀHĪ 10 AND GURBILĀS CHHEVĪN PĀTSHĀHĪ

As we saw in the case of the Gyān-Ratnāvalī, the professed claim of an author for the antiquity and authenticity of his work can turn out to be an artistic ruse. Like the janamsākhi form, the gurbilās form was also used by writers to put forth ideas which were alien to the original works in that genre. Two important works of this kind are the Gurbilās Pātshāhī 10 and Gurbilās Chhevīn Pātshāhī. We propose to analyse both these works briefly in this chapter to show that they tell us much more about the time in which they were composed than about the subject which they profess to treat.

The Gurbilās Pātshāhī 10, attributed to Koer Singh, is generally placed in the mid-18th century. However, not only the time but also the authorship of this work is doubtful. The supposed clue to its date is ambiguous. The word 'ekādas' is left unexplained. The change of metre in dating the manuscript makes it all the more doubtful.¹ Though the published version

1. Gurbilās Pātshāhī 10 (ed. Shamsheer Singh Ashok, intro. Fauja Singh) Punjabi University, Patiala, 1967, 295:

ਸੰਮਤ ਬਸੁ ਇਕਾਦਸ ਤਹਿ ਮੇ ਕੁਆਰ ਸੁ ਮਾਸ ਕੇ ਦਿਵਸ ਮੰਝਾਰੀ
...
ਅਠ ਦਸ ਸੰਮਤ ਪ੍ਰਥਮ ਬਰ
ਮਾਸ ਕੁਆਰ ਜੇ ਅਹਿਰ

speaks of Koer Singh as the author, yet the editor seems to disagree with it.²

This work is based on the Bachittar Nātak, the Gur Gobha and Sukha Singh's Gurbilās Daswīn Pātshāhī. The last work in particular is closely followed in terms of episodes. At times the vocabulary remains the same though the metre is changed. A large number of passages are lifted from Sukha Singh's work with only slight changes. These passages are given at the end of this chapter with the page numbers of the Gurbilās Daswīn Pātshāhī in brackets. If the dating of Sukha Singh's Gurbilās is correct, then the Gurbilās attributed to Koer Singh should be an early 19th-century work.

The most important feature of this work is its heterodoxy. Guru Gobind Singh does not consider himself to be the Guru. It was the Goddess (Devi) who asked for the creation of the Khālsa.³ Guru Gobind Singh arranged an elaborate ritual to make the Goddess appear at the Ganges.⁴ 'A sixteen year old girl was sacrificed.'⁵ The Goddess appeared before the Guru. She

2. Gurbilas Patshahi 10, 47, 99.

3. Ibid., 103:

ਦੇਵੀ ਕੋ ਧਯਾਨ ਧਰੋ ਮਨ ਮੇ ਤਿਨ ਹੇਤ ਯਾ ਪੰਥ ਕੋ ਕੀਜੈ ਬਨਾਏ
ਮੇ ਨਿਜ ਕੋ ਗੁਰ ਜਾਨਤ ਨਾ ...

4. Ibid., 108:

ਸ੍ਰੀ ਪਦਜਾ ਸਮ ਸਰਿਤਾ ਏਈ, ਤਾਹ ਕੰਠ ਪਰ ਪੂਜਾ ਹੋਈ

5. Ibid., 109:

ਗਜ ਪੇ ਖੋਰਸ ਕੰਨਯਾ ਬਾਰੀ

liked her eulogy and blessed the Guru with the power 'to rule the world and to destroy the Turks'.⁶ The Guru was detached from the world. He left the heavy burden of the responsibility of creating the Khālsa for the Goddess. The Khālsa Panth was placed at the feet of the Goddess. The Guru was 'an incarnation'.⁷ The number of the Sikhs who were sacrificed to make the Goddess appear was a lac and a quarter.⁸ The Goddess told Guru Gobind that he 'was her son like Shiva, and she gave him a khandā'.⁹ All the gods appeared to give Guru Gobind Singh their individual 'powers': Hanuman gave him his briefs; hair were given by Vishnu; and weapons, ^{by} the Goddess.¹⁰ The author has a peculiar notion of

6. Gurbilās Pātshāhī 10, 114:

ਪੁਨਿ ਆਵਤਿ ਦੋਵ ਜਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਪੈ ਢਿਗ ਉਸਤਤਿ ਅਸਿਖ ਹੇਤ ਧਰਾਵੈ
ਜੀਤ ਭਵੈ ਤੁਮਰੀ ਜਗ ਮੇਂ ਪੁਨਿ ਤੁਰਕਨ ਨਾਸ ਕਰੇ ਆਸ ਗਾਵੈ

7. Ibid., 116:

ਏਹ ਭੀ ਕੋਤਕ ਕੀਨ ਹੈ, ਜੋ ਮਨ ਪਰ ਉਪਕਾਰ
ਆਪ ਨਿਆਰੇ ਹੋਇ ਕੇ, ਧਰ ਦੇਵੀ ਸਿਰ ਭਾਰ
ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਮਾਤ ਪਦ, ਡਾਰਾ ਐਸ ਪਕਾਰ
ਤੁਰਕ ਮਲੇਛਨ ਨਾਸ ਕੇ, ਹੈ ਗੁਰ ਕੇ ਅਵਤਾਰ

Ibid., 120:

ਦਨ ਦਿਜੈ ਜਗਮਾਤ ਇਹੈ ਜਿਮ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਕਰੈ ਸੁਖ ਪਾਏ

8. Ibid., 120:

ਸਵਾ ਨਾਖ ਸਿਖ ਕੀ ਸੀਸ ਭੇਟ ਅਰਪੀ ਤਬ ਗੁਰਿ ਧਰ

9. Ibid., 121:

ਜੇਸ ਬਿਧੈ ਹਰਿ ਸ਼ੰਕਰ ਮੇਂ ਸੁਤ ਤੈਸ ਤੁਹੀ ਨਿਰਬਾਨ ਸਦਾ ਹੀ
ਯੋ ਕਹਿ ਖੰਡਾ ਦੀਓ ਪਹਿਰਾਇ ਕੇ

10. Ibid., 121:

ਅਪਨੇ ਅਪਨੇ ਬਲ ਕੇ ਕਰਕੈ, ਹਨੁਵੰਤ ਦੀਓ ਕਵਰਾ ਸੁਖਦਾਈ
ਕੇਸਨ ਮੂਰਤਿ ਵਿਸਨ ਦਈ, ਤਬ ਆਧੁਧ ਆਪ ਦਏ ਜਗਮਾਈ

Khālsa in the Primeval Being.¹¹

There are several other ideas which confirm the impression that the author of the Gurbilās pātshāhī 10 held heterodox beliefs. In Sikhism, Kaliyuga is an age that makes 'virtue' easy to practise. But the author holds the contrary opinion. Men cannot believe in God. Only a few would be redeemed.¹² The panj piyaras, the Five Beloved, are held 'to be the Guru's associates in satyuga. They joined him again 'to be a part of the frame of the Guru'.¹³ The writer seems to place the Ādi Granth and Purānas almost on the same level.¹⁴ The Guru himself is a worshipper of the Goddess at the naurāta festival.¹⁵

11. Gurbilās Pātshāhī 10, 127:

ਅੰਦਿ ਰੂਪ ਖਾਲਸੇ ਵਾਸੀ

12. Ibid., 122:

ਯਾ ਕਲਿਕਲ ਮੈ ਕਠਨੰ ਤਪ ਜਾਨਤ ...

Ibid., 283:

ਅਬ ਕਲਜੁਗ ਕੀ ਸੁਨੀਏ ਰੀਤ
ਏਕਸ ਪਰ ਨਹਿ ਹੋਇ ਪ੍ਰਤੀਤ

Ibid., 292:

ਅਬ ਕਲਜੁਗ ਭਯੋ ਘੋਰ ਸੁ ਆਈ
ਇਨ ਮੇ ਵਿਰਲ ਮੋਖ ਕੀ ਖਾਈ

13. Ibid., 129:

ਅੰਗ ਸੰਗ ਸਤਜੁਗ ਕੇ ਸੰਗੀ
ਪੰਚਨ ਮੇਲਤ ਜੋ ਗੁਰ-ਅੰਗੀ

14. Ibid., 130:

ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਜਾਨੇ ਸਦਾ ਅੰਗ ਸੰਗੀ
ਸੁਨੇ ਗਾਥ ਪੁਰਾਨ ਕੀ ਚੀਤ ਰੰਗੀ

15. Ibid., 175:

ਪੂਜ ਕਾਨਿਕਾ ਕੀ ਮਧ ਲਾਗੇ

Furthermore, the writer of the Gurbilās Pātshāhī 10 holds a fantastic idea about the mission of Guru Nanak who discovered the spiritual emptiness of both Islam and Hinduism. In reply to a qāzī, Guru Gobind Singh is supposed to have said, 'Your religion is good to you and our religion to us'.¹⁶ A masnavī (probably of Rūmī) is deemed to be a new authority on the immanence of God.¹⁷ Apart from the Gurus, ten more hidden incarnations are expected.¹⁸

Besides doctrinal heterodoxy Guru Gobind Singh is portrayed paradigmatically as a Hindu incarnation. Guru Gobind Singh's departure from Patna echoes the sentimentalities of Rama leaving Ayodhia for banishment.¹⁹ Images from Rāmāyana

16. Gurbilās Pātshāhī 10, 263:

‘ਖੁਬ ਮਜਬ ਹਮਰੇ ਕਿ ਤਿਹਾਰੇ’
‘ਹਮ ਕੋ ਹਮਰੇ ਖੁਬ ਹੈ ਤੁਮ ਕੋ ਤੁਮਰਾ ਜਾਨ’

17. Ibid., 265:

ਬਹੁਰ ਮਸਨਵੀ ਮੇ ਇਮ ਕਹਾ
ਸਰਬ ਘਟਾ ਮੇ ਸਾਹਿਬ ਆਹਾ

18. Ibid., 283:

ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਹਮਾਰੇ ਜਾਨ
ਤੁਮਰੀ ਕੁਲ ਹੋਇ ਹੈ ਪਰਧਾਨ
ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਗੁਪਤ ਹੈ ਜਾਹਿ
ਕੁਲ ਨਹਿ ਪ੍ਰਗਟੇਗੀ ਪੁਨਿ ਤਾਹਿ

19. Ibid., 34.

Ibid., 79:

Ibid., 84, 100, 126, 272, 255.

26. Ibid., 216:

are recurring.²⁰ Rama killed the demon Ravana with the help of monkeys. In the same way the Guru gave rulership to the Jats.²¹ The Guru takes after Hindu incarnations.²² He is Vishnu.²³ Makhwal is like Brindaban.²⁴ Guru Gobind Singh is Krishna.²⁵ The climax of the Hinduized portrayal of Guru Gobind Singh is reached when Mata Gujri vanishes at the time of her death like Sita into the earth.²⁶

20. Gurbilās Pāṭshāhī 10, 57:

ਪੁਨਿ ਆਇਸ ਦੇਵੈ ਦੁਖ ਦੇਹੁ
ਜਸ ਰਾਵਨ ਸੀਤਾ ਸਤ ਜੇਹੁ

Ibid., 58:

ਜੈਸੀ ਹਨੁ ਨਿਜ ਪੂਛ ਬੰਧਾਇਕੈ ਲੰਕਾ
ਜਰਾਇ ਦਈ ਪੁਨਿ ਸੋਈ

21. Ibid., 139:

ਦਾਨਵ ਨਾਸ ਕਪਿਨ ਤੇ ਕੀਨਾ
ਤਿਮ ਗੁਰ ਰਾਜ ਜਾਟ ਕੇ ਦੀਨਾ

22. Ibid., 37:

... ਗੁਰ ਪੇਖ ਕਹੈ ਜਨ ਰਾਮ ਪ੍ਰਕਾਰੀ
ਕੋਚਤ ਸਿੰਧ ਗੁਰੁ ਲਖ ਹੋ, ਜਨ ਕੋਚਤ ਸੰਕਰ ਕੇ ਸਮ ਧਾਰੀ

23. Ibid., 59:

ਵਿਸਨ ਰੂਪ ਤੁਮੈ ਸਰਨਾ ਗਤਿ

24. Ibid., 47:

ਬਿੰਦਾਬਨ ਜੈਸ ਲਖੇ ਸੁਕ ਸਾਰਕ

25. Ibid., 68:

ਪੁਨਿ ਦੁਖ ਪਾਏ ਲੋਕ ਸਬਾਏ, ਕਿਸਨ ਹੋ ਆਏ ਕੰਸ ਹਨਾ

Ibid., 71:

... ਜਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਕਿਸਨ ਅਵਤਾਰੀ

Ibid., 79:

ਜਬੈ ਰਾਮ ਹੋਏ, ਪੁਨੰ ਕਾਨ ਸੋਏ

Ibid., 84, 100, 126, 272, 255.

26. Ibid., 216:

ਭੂਆ ਪਾੜ ਸੁ ਪਾੜ ਮਿਲੀ ਸਤ ਤੇ ...

The author of the Gurbilās Pātshāhī 10 was certainly familiar with Sainapat's Gur Sobha. He details the difficulties experienced by the beleaguered at Anandpur,²⁷ their military tactics,²⁸ the Guru's emblematic appearance,²⁹ and his supposed marriage³⁰ before the battle of Baghaur.³¹ He theologizes the position of Guru Gobind Singh at Talwandi Sabo the way Sainapat had written about the Guru at Chamkaur.³²

However, the author of the Gurbilās Pātshāhī 10 keeps the doctrine of Guru-Panth in a low key, and underlines the doctrine of Guru-Granth. The Khālśa are the 'sons of the Guru'; they would avenge themselves on the enemy of the Guru.³³ The Guru-Granth is God.³⁴ Guru Gobind Singh answers the question regarding

27. Gurbilās Pātshāhī 10, 180, 181, 190.

28. Ibid., 198.

29. Ibid., 234.

30. Ibid., 238.

31. Ibid., 240.

32. Ibid., 229:

ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਧਨ ਧਾਮ ਰਬ ਹੈ ਗੈ ਸਗਲ ਸੀਗਾਰ
ਸਭ ਬਿਭੂਤਿ ਕੇ ਛੋੜਿ ਕੇ ਭਏ ਸੁ ਏਕੰਕਾਰ

33. Ibid., 281:

... ਅੰਗ ਸੰਗ ਸੁ ਸਿੱਖਨ ਮੈ ਨਿਜਕਾਵੈ
ਸਾਹਿਬ ਪੂਤ ਸਪੂਤ ਸੇ ਖਾਲਸਾ, ਬੈਰ ਨਏ ਜੀਅ ਮੈ ਪ੍ਰਗਟਾਵੈ

34. Ibid., 283:

ਮਾਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਭਗਵਾਨਾ
ਮੈ ਨਿਜ ਬਪੁ ਯਾ ਸਮ ਕੇ ਨਾਹੀ
ਪੂਰਬ ਸੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਆਹੀ

succession by saying that the sangat is the Khālsa to wield the sword, and to follow the shabd. The Guru is the Granth.³⁵ The sangat is the form of the Guru. If the Sikhs follow his teachings and observe the rehat, then, they would find the Guru 'amidst them'.³⁶ In contrast with the emphatic statements on the Guru-Granth, there are only ambiguous ones on the principle of Guru-Khālsa, except at the time of the creation of the Khālsa, which is required by the context.³⁷

The author of the Gurbilās Pātshāhī 10 does not show much sympathy with 'the people'. 'One should be ever vigilant. The officials should not get involved with the people. One should

35. Gurbilās Pātshāhī 10, 284:

ਸਰਬ ਸੁ ਸੰਗਤ ਖਾਲਸਾ ਮਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਅਸਕੇਤੁ ਗੋਦ ਮੇ ਜਾਨ
ਲੜ ਪਕੜਾਇ ਸਬਦ ਕਾ ਰੂਪ, ਜੇ ਮਾਨੇ ਸੇ ਸਿੰਘ ਅਨੂਪ
ਦਰਸਨ ਗੁਰ ਕਾ ਸਾਵਧਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਮਾਨ

36. Ibid., 286:

ਸਰਬ ਸੰਗਤ ਰੂਪ ਮੇਰੇ, ਜੇ ਅਬੈ ਨ ਕਮਾਵਹੀ
ਉਪਦੇਸ ਮੇਰੇ ਚਿਤ ਮੇ, ਅਰ ਰਹਤ ਸਿੰਘਨ ਕੀ ਕਰੈ
ਮੈ ਅੰਗ ਸੰਗ ਸੁ ਤਾਹਿ ਕੇ, ਯਹਿ ਬਾਤ ਸਾਰੇ ਹੈ ਰਹੈ

Ibid., 287:

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਮੇ ਨਿਹਰਾ ਧਾਰੇ, ਤਾ ਬਿਨ ਚਾਹ ਨ ਧਰ ਪਿਆਰੇ

37. Ibid., 138:

ਮੁਹ ਦਰਸਨ ਪੰਥ ਬਿਖੈ ਕਰ ਹੈ ਗੁਰ ਖਾਲਸਾ ਜਾਨ ਲਿਜੈ ਮਨ ਮਾਹੀ
... ..
ਖਾਲਸੇ ਸੇਵ ਕਰੇ ਸਭ ਹੀ ਰੁਚਿ, ਤਾਤ 'ਰੁ ਮਾਤ ਗੁਰੂ ਸਭ ਏਹੀ

be efficient, neither too friendly nor too inimical to one's subjects. People are like lions (singhs) who find friends in in none'.³⁸ It is preposterous for a Singh, much more for Guru Gobind Singh, to hold such a doctrine. 'The subjects need a strong hand to deal with'. 'Woman, people, land and money are faithful to none'.³⁹ Such ideas would have been simply suicidal and silly for the Sikhs to hold in the middle of the eighteenth century. 'When there is an internal conflict among the Turks, I (Guru Gobind Singh) shall be in the Khālsa to finish them off.'⁴⁰

38. Gurbilās Pātshāhī 10, 217:

ਸਾਵਧਾਨ ਮਨ ਅਪਨਾ ਕੀਜੇ
ਦਫਤਰ ਮੁਨਸੀ ਰੈਯਤ ਨ ਭੀਜੇ
ਨਹਿ ਅਤਿ ਵੇਰੀ ਨ ਮਿਤਾਚਾਰੀ
ਨਿਪੁਨ ਸੁ ਕਾਰਜ ਮੈ ਨਿਰਧਾਰੀ
ਰੈਯਤ ਨਜਰ ਸਿੰਘ ਕੀ ਹੋਈ
ਅਪਨਾ ਮਿਤ੍ਰ ਨ ਜਾਨੈ ਕੋਈ

39. Ibid., 260:

ਤਯੋ ਰੈਯਤ ਕੇ ਬੀਚ ਪਛਾਨੋ
ਇਨ ਕੇ ਤਾੜਨ ਅਧਿਕ ਪਛਾਨੋ
...
ਨਾਰਿ ਸੁ ਰੈਯਤ ਜਿਮੀ ਪਛਾਨੋ
ਐ ਨਛਮੀ ਕੀ ਰੀਤਹਿ ਜਾਨੋ
ਚਾਰ ਮਿਤ੍ਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨਾਹੀ

40. Ibid., 271:

ਆਪਸ ਮੇ ਵਹੁ ਨਰੈ ਅਲਾਪੇ
ਖਾਲਸੇ ਬੀਚ ਆਪ ਮੇ ਰਹੇ
ਤੁਰਕਨ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮੇ ਦਹੇ

'There would be wars between the Turks. There would be Sikh rule when heads are offered for the sake of the Guru'.⁴¹ Keeping in view the Mughal-Afghan conflict, these statements can be seen as post-eventum prophecies.

In the Gurbilās Pātshāhī 10, there are echoes of differences between the Majha and the Malwa Sikhs. 'The men of the hills are without spirit and religion. The Sikhs of the Majha are hard as stones in their faith. They are the rulers of the world. The Malwāis were made to be mad'.⁴² The acceptance of British overlordship by the Sikh chiefs of the Malwa could form the background for this opinion of the Malwāis. In any case, the author of the Gurbilās Pātshāhī 10 was familiar with the presence of the English in the country.⁴³

The conciliatory tone of the author of the Gurbilās Pātshāhī 10 towards the Muslims is highly significant. Despite

41. Gurbilās Pātshāhī 10, 283:

ਜਹਿ ਤੁਰਕਨ ਕੇ ਹੋਇ ਅਖਾਰੇ
ਜਹਿ ਸੀਸ ਲਗੇ ਬਹੁ ਪਧਾਰੇ
ਤਹਿ ਖਾਲਸਾ ਕਰ ਹੈ ਰਾਜ
ਸੀਸ ਲਗੇ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾਜ

42. Ibid., 233:

ਬਚਨ ਭਯੋ 'ਪਹਾਰੀਏ ਕਾਚੇ
ਰਾਜ ਹੀਨ ਗਤਿ ਧਰਮ ਨ ਸਾਚੇ
ਮਾਝਾ ਰੋੜ ਸਿੱਖ ਜਗ ਰਾਜਾ
ਮਾਵਲ ਬਾਵਰ ਕੇ ਹੈ ਸਾਜਾ

43. Ibid., 259:

Guru Gobind Singh's mission to 'wipe out the Turks', an impression is given that the term covered the tyrannical rulers only. Guru Gobind Singh is visited by Muslim nobles. They find him 'an image of God'.⁴⁴ The Mughal Khān-i-Khānān is amply honoured by the Guru.⁴⁵ A long conversation between the qāzīs and the Guru ensures that Islam and Sikhism are only marginally different. That is why the Muslims are advised to stick to their religion. The pacificatory stance of the author towards the Muslims, together with the 'Hindu' portrayal of Guru Gobind Singh, makes one suspect that the Gurbilās Pātshāhī 10 carries a strong imprint of Sikh rule under Ranjit Singh for whom it was absolutely necessary to hold the three communities in some kind of a balance. Only then the 'subjects' could be held in contempt for being sinful enough to constitute Kaliyuga, which men could redeem to some extent by their 'individual' devotion to the Guru-Granth.

The Gurbilās Chhevīn Pātshāhī is believed to have been written by Sohan Kavi in 1718 A.D. In the published version the

44. Gurbilās Pātshāhī 10, 253:

ਤੁਰਕਨ ਧਰਮਰਾਜ ਦ੍ਰਿਸਟਾਹੀ
ਸਖੀਆਨ ਕਾਮਰੂਪ ਅਵਿਗਾਹੀ

45. Ibid., 257:

ਗਹਿ ਤੁਜ ਅਪਨੇ ਨਿਕਟ ਬੈਠਾਏ
ਆਦਰ ਉਮਗ ਸਿੰਧੁ ਜਨੁ ਆਏ